

LXXIV.

Betænkning

over

Forflag til Lov om Forbedring af Fæste- og Lejehusmænds Aaar.

(Afgiven af Folketingets Udvalg den 30te Marts 1891.)

Udvalgets Flertal (Bojfen, Clausen, L. C. Larsen, Dusen, L. Pedersen og N. Sørensen) billiger fuldt ud de i Lovforslaget fremsatte Formaal:

- 1) at Fæstetvang bør indføres paa Godser for ethvert Jordbrug med Tilliggende af 2 Skpr. Hartkorn eller derover;
- 2) at Lejehusmænd under visse nærmere Betingelser bør erholde Erstatning af Ejeren for Forbedringer, de have udført paa Lodden eller de paa denne staaende Bygninger, naar de uden egen Skyld maa frastytte det lejede;
- 3) at en lignende Regel om Ret til Erstatning bør gælde ogsaa for Fæstehusmændenes Vedkommende;
- 4) at Lejemaalet af Huse med Jord bør fastsættes for et længere Tidsrum end nu er almindeligt.

Af Hensyn til den Modstand, som tidligere fra anden Side er rejst mod et lignende Lovforflag, har man dog ikke ment at burde fastholde det foreliggende Forflag i dets fulde Omfang. Flertallet har derfor i sit Forflag udeladt Bestemmelsen om den udvidede Fæstetvang.

Adere i Indrømmelser har man ikke

troet at kunne tilraade Tinget at gaa. De Fordele, som Lovforslaget derefter søger at sikre Fæste-Lejehusmændene ere ingenlunde store, og tage ikke Sigte ud over, hvad disse med Billighed kunne forlange. Naar f. Eks. en Lejehusmand foretager efter hans Forhold store Forbedringer paa sin Lejelod, naar han gennem et ihærdigt Arbejde bringer den op til maasse at give det dobbelte Udbytte og have den dobbelte Værdi, af hvad den havde, da han modtog den, saa er det ikke stemmende med Billighed og Humanitet, at denne Mand skal kunne opsiges med et halvt Aars Varsel og tvinges til at frastytte, uden at erholde noget som helst Vederlag for den Værdiforøgelse, han har givet Lejehuset. Det er forstaaeligt, at en Lejehusmand under saadanne Forhold ikke foretager store Forbedringer af Huset og Jorden med et Fremtidsudbytte for Dje; han veed jo ikke, om det bliver ham eller en anden, der kommer til at høste Frugterne af hans Arbejde. Lejehusloddene ere derfor som Regel heller ikke Mønsterlodder, hvad Dyrningen angaar; paa Grund af de uheldige Lejeforhold bringes de sjælden til at give et saa stort Udbytte, som de under andre Forhold vilde give.